

Η ΓΥΝΗ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Υπό ΑΔΟΛΦ. ΧΑΤΜΜΟΡΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ θέσις τῆς γυναικὸς ἐν Ἰσραὴλ ὑπῆρξε ταπεινή. Ἡ γυνὴ εἶναι κτῆμα τῶν γονέων τῆς καὶ βραδύτερον τοῦ ἀνδρὸς τῆς. Εἶναι μία ἀξιόλογος δύναμις ἐργασίας· εἰς αὐτὴν ἔχει ἐπιβληθῆ μέγα μέρος δυσκολοτάτων οἰκιακῶν ἐργασιῶν. Δὲν ἔχει ἐξαιρουμένον τὸν σκλάβων τῆς οὐδεμίαν ἰδιοκτησίαν τὴν ὅποιαν νὰ δύναται ἐλευθέρως νὰ διαθέτῃ. Ὁ ἀνὴρ ἀγοράζει τὰς γυναῖκας. Αἱ θυγατέρες ἀπεκλείοντο τῆς κληρονομίας χάριν τῶν ἀδελφῶν καὶ μόνον ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρχον ἀδελφοὶ ἠδύναντο νὰ ἐγείρῳσιν ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς κληρονομίας τῶν γονέων τῶν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐξέλεγον ὡς σύζυγον ἀπὸ τὸ ἴδιον γένος. Ἐν ὀλίγοις ὁ προορισμὸς τῆς γυναικὸς ἦτο νὰ γεννῶσι τέκνα καὶ νὰ διατηρῶσι τὴν τάξιν ἐν τῇ οἰκίᾳ. Στρεφόμενοι πρὸς τοὺς λαοὺς τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος δηλ. πρὸς τοὺς τῆς Νοτιοδυτικῆς γωνίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κατοίκους θέλομεν παρατηρήσει μετὰ τοῦ Ἡ ρ ο δ ὁ τ ο υ τὸ παράξενο ἔθιμον νὰ ὀνομάζονται μὲ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς καὶ ὄχι τοῦ πατρὸς καὶ ὅταν κανεὶς ἠρωτᾶτο διὰ τίνα ἔδιδε πληροφορίας διὰ τὸ γένος τῆς μητρὸς καὶ Νυμφευόμεθα χαρακτηρίζει ὁ ῥήτωρ Δημοσθένης τὴν σχέσιν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἐν ὀλίγοις, διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν ἀπογόνους καὶ μίαν πιστὴν φύλακα διὰ τῆς γυναικὸς τῆς οἰκίας. Ἀγάπην δὲν γνωρίζει ἡ Ἑλληνικὴ ἀρχαιότης ὅσον καὶ οἱ σημερινοὶ πρωτογενεῖς λαοί.

Ὅταν βραδύτερον διὰ τῶν πολιτικῶν μεταλλαγῶν ἡ ζωὴ τοῦ ἕλληνοσ πολίτου κατέστη μᾶλλον δημοσία ὁ ἀνὴρ ἀπεξενώθη σχεδὸν πλήρως τῆς οἰκογενειακῆς του ζωῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου καὶ τῆς συζύγου του. Εἰς ἰδιότιμος δούλος ὁ γυναικονόμος εἶχε τὸ καθῆκον νὰ

προστατεύῃ καὶ νὰ ἐπιτηρῇ τὴν οἰκοκυρὰν καὶ ἐν Ἑλλάδι ἐπίσης ἡ ἱππᾶνδρος γυνὴ ἔφερε τὸν τιμητικὸν τοῦτον τίτλον—. Ἡ προστασία σὺν τῇ τοῦ γυναικονόμου δὲν ἦτο ἢ ἕνας μετημφισμένος ἔλεγχος τῆς διαγωγῆς τῆς γυναικὸς. Πολλάκις μάλιστα ὁ σύζυγος ἐθεώρει φρονιμώτερον ν' ἀσφαλίσῃ τὸν γυναικονίτην αὐτοῦ ὁ ἴδιος παραλαμβάνον μαζύ του τὰς κλεΐδας. Κρίνων τις γενικῶς ὀφείλῃ νὰ παραδεχθῆ, ὅτι κατὰ τὴν ἀντιλήψιν τῶν φιλοσόφων ἡ γυνὴ δὲν εἶχε τὴν αὐτὴν ἀξίαν μὲ τὸν ἄνδρα, ὡς ἐκ τούτου δ' ἐνώπιον τοῦ νόμου ἐθεωρεῖτο ὡς ἀνήλικος. Ἐκ τῆς ἐλευθερωτέρας θέσεως τῆς δωρικῆς γυναικὸς, ἰδίως τῆς Σπαρτιάτιδος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαγαγῆ τις τὸ συμπτέρημα, ὅπως πολλάκις τοῦτο συνέβη. Ἦτι ἡ γυνὴ παρὰ τῇ φυλῇ αὐτῇ ἔχαιρε μεγαλυτέρας ἐκ μιήσεως ἢ ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι. Ἡ εἰς τὴν Σπαρτιάτιδα ἐπιτραπείσα ἐλευθερία, δημοσία νὰ δεικνύηται, νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν ἀνδρῶν καὶ νὰ δυναμώη τὸ σῶμα τῆς διὰ διαφόρων γυμναστικῶν ἀσκήσεων πολλάκις ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀνδρῶν τελουμένων προήλθεν μόνον ἀπὸ τὴν ιδέαν τῆς ἐνδυναμώσεως τοῦ γυναικείου ὀργανισμοῦ καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς γεννήσεως ὑγιῶν ἀπογόνων.

Μία τόσον σκληρὰ εἰς τὸ φυσικὸν μας συναίσθημα ἀντικειμένη θέσις τῆς γυναικὸς ἠδύνατο νὰ καταλήξῃ μόνον εἰς ἐκείνον τὸν βαθμὸν τῆς ταπεινώσεως καὶ τοῦ ἐκφυλισμοῦ, ὅστις εἰς τόσον εὐρείαν κλίμακα ἐπεφάνη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ τόσον πλουσίαν τροφήν παρέσχεν εἰς τοὺς τραγικοὺς ποιητάς, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὸν Εὐρουπίδην διὰ τοὺς μεταγγολικούς στοχασμούς των.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην βλέπομεν τὸν ἀρ-

ρενα κόσμον να ὑποκύπτῃ εἰς ἓνα ἰδιαίτερον τύπον: Τὴν ἑταίραν. Ἐταίρα εἶναι ἡ φίλη ἢ σύντροφος καὶ εἰς τοὺς εὐγενεστάτους ἀντιπροσώπους τῆς ὡς παρὰ τῇ Ἀσπασίᾳ καὶ τῇ Ὀλυμπίᾳ, ἀξίζει πράγματι τὸν τιμητικὸν τοῦτον χαρακτηρισμὸν. Ὅχι διὰ τὸ θέλγητρον τοῦ σώματος των, ἀλλὰ διὰ κατὰ ἄλλο τοῦ ὁποῦτον ἔστεροῦντο αἱ ἠπανδροὶ γυναῖκες κατώρθωσαν νὰ ἐπιπλεύσουν τῶν τελευταίων. Ἐξευγενισμένοι τρόποι τοῦ φέρεσθαι, ἀνωτέρα πνευματικὴ μόρφωσις, κατανόησις τῆς τέχνης ἦσαν τὰ προσόντα δι' ὧν αἱ ἑταῖραι κατώρθωσαν ἐν ἀπιστεύτως ἐλαχίστῳ χρονικῷ διαστήματι νὰ ἐπιβληθῶσιν καὶ ἀσκήσουν ἐπίδρασιν ἐφ' ὅλων τῶν πεδίων τοῦτε δημοσίου καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν Ἑλλήνων, παρ' ὅλην τὴν ἀντίδρασιν τῶν νομίμων συζύγων, εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὁποίων καὶ ἔν ἀρκετᾷ ἀποτελεσματικὸν ὄπλον ὑπῆρχε. Ἡ σύζυγος εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ διαζύγιον, ἐάν ὁ σύζυγος ἔφερε εἰς τὴν οἰκίαν του ἑταίρας. Οὕτω π. χ. ὁ Περικλῆς διεξέυχθη τὴν γυναῖκα καὶ ἐνυμφεύθη σχεδὸν πεντηκοντούτης καὶ πατὴρ ὕκνων μεγάλων τὴν ἑταίραν Ἀσπασίαν.

«Διατηροῦμεν, συμπληρῶμεν τὸ ἀνωτέρω ἀναφερθὲν ρητὸν τοῦ Δημοσθένους, ποῦ πολὺ ζωηρὰ ἀφήνει νὰ διαλάμπῃ ἡ κοινωνικὴ ἀτμόσφαιρα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τῆς παρακμῆς διατηροῦμεν συζύγους διὰ νὰ ἔχομεν ἀπογόνους, δούλας διὰ τὴν ὑπηρεσίαν μας καὶ τὴν καθημερινὴν περιποίησιν καὶ ἑταίρας διὰ τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ ἔρωτος. Ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης ἦτις ἐπεκράτει τότε ἐν Ἑλλάδι καὶ ἰδιαιτέρως ἐν Ἀθήναις ἠδυνήθη καὶ ὁ ἱστορικὸς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ὁ Θουκυδίδης νὰ φθάσῃ εἰς τὴν περὶ γυναικὸς κρίσιν του: «Ἄν εἶναι θεὸς ὁ ἐφευρὼν τὴν γυναῖκα, ὅπουδήποτε καὶ ἂν εἶναι, ἅς γνωρίζῃ ὅτι εἶνε ὁ ἀπαίσιος δημιουργὸς τοῦ χειροτέρου κακοῦ.»

Διὰ τῆς ἑταίρας ὁμως καὶ τῆς ἐπιδράσεως τὴν ὁποίαν αὐτὴ ἐξήσκησεν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν γυναικῶν, ὑπάνδρων τε καὶ μὴ μέχρι τοῦ σημείου μάλιστα, ὥστε μητέρες καὶ γυναῖκες σημαντικῶν ἀνδρῶν νὰ γίνων ἑταῖραι, ἐνιμνοὶ δὲ θυγατέρες καθ' ὁμάδας νὰ λάβωσι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἀφοῦ προηγουμένως ἐμαθήτευσαν εἰς εἰδικὰς σχολὰς ἰατρῶν, μίαν τῶν ὁποίων ἐν Ἀθήναις ἴδρυσεν ἡ σύζυγος τοῦ Περικλέους, ἡ ὥρατα

ἑταῖρα Ἀσπασία, διὰ τῆς ἑταίρας, ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἀρχίζει ἡ πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ μόρφωσις τῆς γυναικὸς ἐν Εὐρώπῃ. Ὁ Ἑλληνισμὸς ἐταίρις δέον ὁπως θεωρηθῆ ὡς ἡ ἀρχὴ τῆς γυναικείας κινήσεως τῆς ἀκουούσης εἰς τὸ ὄνομα Φεμινισμός. Δι' αὐτοῦ, ὅστις εἰς τὰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ πολιτισμοῦ πάντοτε ὑπὸ τὰς αὐτάς σχεδὸν ἐξωτερικὰς μορφὰς ἐπανεμφανίζεται, ἐπεβλήθησαν εἰς τὸν ἄνδρα ὑπὸ τῆς γυναικὸς δεσμᾶ ἀπὸ τῶν ὁποίων οὐδέποτε μέχρι σήμερον κατώρθωσε τελείως ν' ἀπαλλαγῇ.

(Εἰς τὸ προσεχὲς περὶ τῆς Θεόσεως τῆς Γυναικὸς ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ Κράτει)

ΣΤΗΛΗ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Συνεργασία κ. ΜΕΝΕΛ.

ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, δι-
ευθυντ. Λαϊκῆς Τραπ.

—Κωρὸς, ἄλαρος, χωλὸς, καὶ εὐ-
τυχής!

Μία Ἀμερικανικὴ ἐπιθεώρησις ὀμιλεῖ περὶ τοῦ Γουλιέλμου Μπούλαρ ὅστις εἶνε ἤδη 56 ἐτῶν καὶ ὅστις ἠπύρξε κωφὸς, ἄλαρος καὶ χωλὸς καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν.

Ὅντος εἶνε ἐπιδέξιος ἐργάτης χυτηρίου. Κερδίζει ἀριστον μισθόν. Δύναται νὰ κνηγᾷ πάπιες καὶ κουνέλια. Περιφέρεται ἔφιππος ἢ δδηγῶν δίτροχον ἀμαξάκι. Ἔχει ἰδιόκτητον οἰκίαν. Ἔχει κατάθεσιν εἰς τὴν Τράπεζαν. Καὶ πάντοτε χαμογελᾷ. Δὲν λυπᾶται ἰδὼν ἑαυτὸν του, ἐργάζεται.

*
*
*

—Ποία εἶναι ἡ κυριωτέρα ἀφορμὴ
τοῦ ἐγκλήματος!

Γηραιὸς ἐγκληματίας κατάδικος ἐρωτηθεὶς παρὰ συντάκτου Ἀγγλικῆς ἐφημερίδος ποῦ ἀποδίδο τὰ ἐγκλήματα ἀπάντησεν ὡς ἑξῆς:

Ἡ κυριωτέρα αἰτία ποῦ καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἐγκληματίαν εἶνε ἡ ματαιοδοξία καὶ ἡ δκνηρία.